

Sygn. akt I.Ca 131/18

## POSTANOWIENIE

**Dnia 12 czerwca 2018 roku**

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Alicja Wiśniewska
Sędziowie	SSO Mirosław Krzysztof Derda SSO Małgorzata Szostak - Szydłowska (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2018 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z wniosku **M. S.**

z udziałem **J. S.**

**o podział majątku wspólnego**

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Elku

z dnia 01 grudnia 2017 roku sygn. akt I Ns 833/16

po s t a n a w i a:

1. Oddalić apelację;
2. Zasądzić od wnioskodawcy M. S. na rzecz uczestniczki postępowania J. S. kwotę 1.800,- zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego przed Sądem II-giej instancji.

SSO Małgorzata Szostak - Szydłowska SSO Alicja Wiśniewska SSO Mirosław Krzysztof Derda

Sygn. akt: I. Ca. 131/18

## UZASADNIENIE

Wnioskodawca M. S. wystąpił z wnioskiem o podział majątku wspólnego byłych małżonków wskazując jako uczestniczkę postępowania J. S.. Wniósł o ustalenie, że w skład majątku mającego podlegającego podziałowi wchodzi: lokal mieszkalny stanowiący odrębną nieruchomość, położony w E. przy ul. (...), oznaczony numerem 34, o powierzchni użytkowej 49,41 m<sup>2</sup>, dla którego Sąd Rejonowy w Elku prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), oraz związany z własnością tego lokalu udział (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oznaczony w ewidencji gruntów jako działka (...) o obszarze 1,1515 ha oraz części budynków i urządzeń, które

nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, o wartości 110.000 zł; spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu użytkowego - garażu oznaczonego numerem (...), położonego w zespole garażowym w E., rejon W. (...), będącego własnością Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w E., o powierzchni użytkowej 16,30 m<sup>2</sup> o wartości 18.000 zł. Ponadto wniósł o ustalenie, że wnioskodawca poniósł nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny - mieszkanie w kwocie 18.458,07 zł i na majątek wspólny - garaż w kwocie 1.820,98 zł, łącznie 20.279,05 zł. W konsekwencji, wniósł o dokonanie podziału majątku wspólnego stron poprzez przyznanie na wyłączną własność wnioskodawcy prawa własności ww. lokalu i spółdzielczego własnościowego prawa do garażu. Wniósł też o zasądzenie od niego na rzecz J. S. spłaty wartości składników majątkowych wchodzących w skład majątku wspólnego, przyznanych na wyłączną własność wnioskodawcy, pomniejszonej o równowartość połowy nakładów dokonanych przez wnioskodawcę z majątku osobistego na majątek wspólny. Nadto ze względu na fakt że uczestniczka postępowania posiada zaspokojone potrzeby mieszkaniowe i zamieszkuje obecnie w Wielkiej Brytanii, wnioskodawca wniósł o umożliwienie spłaty wartości składników majątkowych wchodzących w skład majątku wspólnego, przyznanych na wyłączną jego własność, pomniejszonej o równowartość połowy nakładów dokonanych przez niego z majątku osobistego na majątek wspólny, płatnej w czterech równych ratach w 3-miesięcznych odstępach od daty uprawomocnienia się orzeczenia wydanego w sprawie.

W odpowiedzi na wniosek, uczestniczka postępowania J. S. wniosła o ustalenie, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków wchodzi: 1) lokal mieszkalny stanowiący odrębną nieruchomość, położony w E. przy ul. (...), oznaczony numerem (...), składający się z trzech pokoi, kuchni, łazienki z WC i przedpokoju o łącznej powierzchni użytkowej 49,41 m<sup>(2)</sup>, wraz z przynależną piwnicą o powierzchni 4,11 m<sup>(2)</sup>, dla którego Sąd Rejonowy w Elku V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę o numerze (...) wraz z udziałem wynoszącym (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, dla którego Sąd Rejonowy w Elku V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...) o wartości 123.525,00 zł; 2) ruchomości stanowiące wyposażenie lokalu mieszkalnego położonego w E. przy ul. (...), o łącznej wartości 3.830,00 zł, w skład którego wchodzi: kuchnia: a) meble kuchenne - 100,00 zł, b) mikrofalówka - 50,00 zł, c) kuchenka gazowa - 150,00 zł, d) lodówka - 200,00 zł, e) kubki, szklanki, talerze, sztućce, garnki- 50,00 zł, łazienka: f) pralka- 150,00 zł, g) kosz na ubrania- 20,00 zł, pokój dziecka: h) szafa- 150,00 zł, i) sofa- 150,00 zł, j) komoda - 100,00 zł, k) biurko - 100,00 zł, sypialnia: l) łóżko sypialniane - 300,00 zł, m) dwie szafki nocne - 100,00 zł, n) szafa in-deko z drzwiami lustrzanymi - 1.000,00 zł, duży pokój: o) sofa - 150,00 zł, p) fotel - 80,00 zł, q) ława - 100,00 zł, r) duża komoda - 150,00 zł, s) dwie witryny- 300,00 zł, t) komoda z szufladami- 100,00 zł, u) stolik pod telewizor - 50,00 zł, v) duży stojący świecznik - 30,00 zł, w) dywan - 100,00 zł; 3) spółdzielcze prawo do garażu nr (...) o powierzchni użytkowej 16,30 m<sup>(2)</sup>, położone w zespole garażowym przy ul. (...) w E. (rejon W. (...)), będące własnością Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w E. o wartości 18.000,00 zł; 4) środki pieniężne z tytułu wynajmu spółdzielczego prawa do garażu nr (...) w kwocie nie mniejszej niż 3.600,00 zł za okres ostatnich 3 lat, położonego w zespole garażowym przy ul. (...) w E. (rejon W.(...)) uzyskiwane przez wnioskodawcę od wynajmującego J. R.. Uczestniczka postępowania wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego zainteresowanych w ten sposób, że: na rzecz wnioskodawcy przyznać na wyłączną własność składniki majątku wspólnego opisane w pkt I ppkt l oraz w ppkt l a), b), c), e), g), l), m), n), o), p) q), r), s) t), u) v) w), zaś na rzecz uczestniczki postępowania przyznać składniki majątku wspólnego opisane w pkt I ppkt l d), f), h), i), j), k) oraz stosowną spłatę jej udziału w majątku wspólnym w wysokości nie mniejszej niż w kwocie 74.477,50 zł jednorazowo w terminie l miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia z odsetkami ustawowymi w przypadku uchybienia terminowi zapłaty. Ponadto uczestniczka postępowania wniosła o ustalenie, że poczyniła ona z majątku osobistego na majątek wspólny nakłady w postaci opłat czynszowych za lokal mieszkalny położony w E. przy ul. (...) w okresie od 28.09.2010r. do 15.10.2016 r. o wartości 7.619,44 zł oraz rozliczenie przedmiotowego nakładu poprzez zasądzenie od M. S. na jej rzecz kwoty 3.809,72 zł w terminie l miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia z odsetkami ustawowymi w przypadku uchybienia terminowi zapłaty. Wniosła też o ustalenie, że poczyniła ona z majątku osobistego na majątek wspólny nakłady w postaci opłat czynszowych na spółdzielcze prawo do garażu nr (...), położone w zespole garażowym przy ul. (...) w E. (rejon W. G-5) w okresie od 16.11.2010 r. do 07.03.2012 r. o wartości 445,98 zł oraz rozliczenie przedmiotowego nakładu poprzez zasądzenie od M. S. na jej rzecz kwoty 222,99 zł z odsetkami ustawowymi w przypadku uchybienia terminowi zapłaty.

Postanowieniem z dnia 1 grudnia 2017 r. wydanym w sprawie o sygn. akt: I. Ns. 833/16 Sąd Rejonowy w Ełku:

I. dokonał podziału majątku wspólnego M. S. i J. S., w skład którego wchodzi:

a) prawo własności lokalu mieszkalnego, położonego w E. przy ul. (...), opisanego w księdze wieczystej nr (...) o wartości 121.000 zł;

b) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu użytkowego - garażu nr (...) w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w E., położonego w E. w rejonie W.(...), o powierzchni użytkowej 16,30 m<sup>2</sup>, o wartości 18.000 zł;

c) ruchomości znajdujące się w lokalu położonym w E. przy ul. (...):

- meble kuchenne o wartości 100 zł,
- mikrofalówka o wartości 50 zł,
- kuchenka gazowa o wartości 150 zł,
- lodówka o wartości 200 zł,
- kubki, szklanki, talerze, sztuce, garnki o wartości 50 zł,
- pralka o wartości 150 zł,
- kosz na ubrania o wartości 20 zł,
- szafa o wartości 150 zł,
- sofa w pokoju dziecka o wartości 150 zł,
- komoda o wartości 100 zł,
- biurko o wartości 100 zł
- łóżko sypialniane o wartości 300 zł,
- dwie szafki nocne o wartości 100 zł,
- szafa indeko z drzwiami lustrzanymi o wartości 600 zł,
- sofa w dużym pokoju o wartości 150 zł,
- fotel o wartości 80 zł,
- ława o wartości 100 zł,
- duża komoda o wartości 150 zł,
- dwie witryny o wartości 300 zł,
- komoda z szufladami o wartości 100 zł
- stolik pod telewizor o wartości 50 zł,
- duży stojący świecznik o wartości 30 zł,

- dywan o wartości 100 zł,

o łącznej wartości: 3.280 zł,

w ten sposób, że prawa wyżej opisane przyznał M. S.;

II. zasądził od M. S. na rzecz J. S. tytułem dopłaty kwotę 69.589 zł płatną w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie zwłoki w płatności tej kwoty;

III. nakazał J. S., aby opróżniła i wydała M. S. lokale opisane w pkt I a) i b) w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia;

IV. zasądził od J. S. na rzecz M. S. kwotę 500 zł tytułem połowy opłaty od wniosku;

V. orzekł, iż uczestnicy postępowania ponoszą pozostałe koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Wnioskodawca M. S. i uczestniczka postępowania J. S. zawarli związek małżeński w dniu 7.08.1999 r. w E.. Małżonków wiązał ustrój małżeńskiej wspólności ustawowej. Małżeństwo zainteresowanych zostało rozwiązane wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 23.09.2010 r. Wyrok ten uprawomocnił się z dniem 29.10.2010 r.

W skład majątku wspólnego zainteresowanych wchodzi:

- 1) prawo własności lokalu mieszkalnego, położonego w E. przy ul. (...), opisanego w księdze wieczystej nr (...) o wartości 121.000 zł;
- 2) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu użytkowego - garażu nr (...) w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w E., położonego w E. w rejonie W. (...), o powierzchni użytkowej 16,30 m<sup>2</sup>, o wartości 18.000 zł;
- 3) ruchomości znajdujące się w lokalu położonym w E. przy ul. (...):
  - a) meble kuchenne o wartości 100 zł,
  - b) mikrofalówka o wartości 50 zł,
  - c) kuchenka gazowa o wartości 150 zł,
  - d) lodówka o wartości 200 zł,
  - e) kubki, szklanki, talerze, sztucce, garnki o wartości 50 zł,
  - f) pralka o wartości 150 zł,
  - g) kosz na ubrania o wartości 20 zł,
  - h) szafa o wartości 150 zł,
  - i) sofa w pokoju dziecka o wartości 150 zł,
  - j) komoda o wartości 100 zł,
  - k) biurko o wartości 100 zł
  - l) łóżko sypialniane o wartości 300 zł,

- m) dwie szafki nocne o wartości 100 zł,
  - n) szafa indeko z drzwiami lustrzanymi o wartości 600 zł,
  - o) sofa w dużym pokoju o wartości 150 zł,
  - p) fotel o wartości 80 zł,
  - q) ława o wartości 100 zł,
  - r) duża komoda o wartości 150 zł,
  - s) dwie witryny o wartości 300 zł,
  - t) komoda z szufladami o wartości 100 zł,
  - u) stolik pod telewizor o wartości 50 zł,
  - v) duży stojący świecznik o wartości 30 zł,
  - w) dywan o wartości 100 zł,
- o łącznej wartości: 3.280 zł,

Po orzeczeniu rozvodu do marca 2012 r. J. S. uiszczała opłaty związane z utrzymaniem mieszkania przy ul. (...) i garażu.

W okresie od sierpnia 2012 r. do września 2014 r. zainteresowani żyli w nieformalnym związku i wspólnie wychowywali córkę. Pracowali wówczas w Wielkiej Brytanii i prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. W Polsce posiadali wspólny rachunek bankowy, na który przesyłali z Wielkiej Brytanii środki pieniężne na opłaty związane z utrzymaniem mieszkania i garażu. Mieszkaniem przy ul. (...) opiekowała się siostra uczestniczki, która również częściowo dokonywała opłat m. in. z tytułu podatku od nieruchomości ze środków przekazywanych jej przez J. S..

Po ponownym rozstaniu zainteresowanych od września 2014 r. do października 2016 r. nadal opłaty na mieszkanie i garaż były przelewane ze wspólnego rachunku stron na rzecz spółdzielni mieszkaniowej przy pomocy zlecenia stałego, zaś byli małżonkowie umówili się, że będą te koszty ponosić po połowie dokonując stosownych wpłat na wspólne konto.

Od października 2016 r. M. S. zlikwidował zlecenia stałe ze wspólnego rachunku, założył osobiste konto w banku, z którego realizował opłaty na rzecz spółdzielni - poniósł koszty związane z utrzymaniem lokalu przy ul. (...) w E. oraz garażu przy ul. (...) w E. w łącznej kwocie 3.102 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy zważył, że skład i wartość majątku wspólnego małżonków S. nie były przedmiotem sporu między zainteresowanymi po ustaleniu wartości mieszkania przez biegłego sądowego na kwotę 121.000 zł, zostały również potwierdzone dowodami z dokumentów, a także wynikały ze stanowisk zainteresowanych. Sąd Rejonowy nie znalazł też podstaw, aby kwestionować wartość przedmiotów wchodzących w skład majątku wspólnego zaakceptowanych przez wnioskodawcę i uczestniczkę.

Podstawową kwestią sporną było jedynie ustalenie wysokości nakładów wnioskodawcy i uczestniczki poniesionych z majątków osobistych na majątek wspólny.

Mając to na względzie Sąd Rejonowy zważył, że od października 2016 r. uczestniczka postępowania zaprzestała dokonywać opłat na wspólne nieruchomości, a wnioskodawca dokonywał je samodzielnie. W tym okresie M. S. poniósł koszty w łącznej wysokości 3.102 zł. Co do wcześniejszego okresu, to Sąd Rejonowy postanowił nie rozliczać nakładów poniesionych z majątków osobistych byłych małżonków na majątek wspólny. Sąd ten doszedł do

przekonania, że poniesienie tych nakładów nie zostało wystarczająco udowodnione i z uwagi na wspólne prowadzenie gospodarstwa domowego przez zainteresowanych w latach 2012-2014, a także z uwagi na posiadanie wspólnego rachunku bankowego od czasu rozvodu do października 2016 r. niemożliwe jest precyzyjne ustalenie poszczególnych nakładów jakie zainteresowani poczynili ze swoich majątków osobistych. Sąd Rejonowy wskazał, że pomimo rozvodu, byli małżonkowie podejmowali wspólne decyzje odnośnie ponoszenia opłat na wspólne nieruchomości. W okresie pierwszych dwóch lat opłaty te wręcz ponosiła samodzielnie uczestniczka, na co przedstawiła stosowną dokumentację. Zaś od 2012 roku strony wspólnie zamieszkiwały w Wielkiej Brytanii, a z zarobionych przez oboje pieniędzy, wspólnie decydowali o przeznaczaniu ich na opłaty na nieruchomości i bieżące prowadzenie gospodarstwa domowego. Również po ponownym rozstaniu zainteresowanych w 2014 r. nie zlikwidowali wspólnego rachunku bankowego w Polsce i za jego pośrednictwem dokonywali opłat za nieruchomości, przy porozumieniu że ponoszą te koszty po połowie. Ponadto strony dokonywały stosownych wpłat na wspólny rachunek i każdy z nich dokonywał innych operacji na rachunku związanych z wypłatami bankomatowymi i przelewami. Z uwagi na wspólne posiadanie przedmiotowego rachunku nie jest możliwe ustalenie, z których wpłat na rachunek pokryte zostały należności na rzecz spółdzielni, albowiem środki te po dokonaniu wpłaty stawały się wspólne i każdy z posiadaczy rachunku mógł nimi dysponować dokonując stosownych wypłat.

Na mocy art. 212 § 2 k.c. Sąd Rejonowy przyznał wszystkie składniki majątku na rzecz wnioskodawcy, stosownie do zgodnego stanowiska zainteresowanych w tym zakresie.

Wobec powyższego Sąd Rejonowy przyznając całość majątku wnioskodawcy, zasądził od niego na rzecz uczestniczki dopłatę odpowiadającą wartości jej udziału w majątku – 1/2 części (142.280 zł : 2 = 71.140 zł), pomniejszoną o kwotę 1.551 zł tytułem połowy wydatków poniesionych na majątek wspólny przez wnioskodawcę po ustaniu wspólności ustawowej małżeńskiej.

Zgodnie z dyspozycją art. 624 k.p.c. Sąd Rejonowy orzekł o obowiązku wydania i opróżnienia wspólnych nieruchomości przez J. S. na rzecz wnioskodawcy w terminie zbieżnym z terminem uiszczenia dopłaty.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł w oparciu o art. 520 § 2 k.p.c. uznając, że zainteresowani powinni ponieść koszty opłaty po połowie. Natomiast o pozostałych poniesionych przez zainteresowanych kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł w myśl art. 520 § 1 k.p.c.

Wnioskodawca M. S. wniósł apelację od powyższego postanowienia w zakresie pkt II w części dotyczącej nieuwzględnienia zgłoszonych przez wnioskodawcę nakładów z jego majątku osobistego na majątek wspólny oraz nierozłożenia zasądzonej od niego na rzecz uczestniczki spłaty na raty. Orzeczeniu temu zarzucił:

I. naruszenie przepisów postępowania mający wpływ na wynik sprawy:

1) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. w wyniku wybiórczej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i sformułowanie wniosku sprzecznego ze zgromadzonymi w sprawie dowodami oraz zasadami logiki i doświadczenia życiowego poprzez ustalenie przez Sąd Rejonowy, że zgromadzone w sprawie dowody w postaci:

a) kopii książeczek opłat lokalu mieszkalnego przy ul. (...) oraz garażu W. (...)w E.,

b) kartoteki lokalu nr (...) (lokal mieszkalny ul. (...) w E.) oraz kartoteki lokalu nr (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w E. (garaż W. (...) w E.),

c) historii operacji dla rachunku bankowego w (...) I Oddział w E. o nr (...),

d) wydruków potwierdzeń przekazów pieniężnych za pośrednictwem systemu elektronicznych przekazów pieniężnych prowadzonej przez spółkę (...) (nazwa handlowa SamiSwoi) z siedzibą w Wielkiej Brytanii za okres od 28.03.2011 r. do 5.07.2017 r.,

e) zeznań wnioskodawcy,

nie pozwalają uznać za wystarczająco udowodnione dokonanie przez wnioskodawcę w okresie od 29 października 2010 r. do 20 października 2016 r. nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny stron, w łącznej kwocie 20.279,05 zł polegających na samodzielnym regulowaniu z majątku osobistego wnioskodawcy należności obciążających właścicieli lokali, w tym uczestniczkę postępowania, przypadających za lokale: mieszkalny przy ul. (...) w E. i garaż W. (...) w E. i brak w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia jakiegokolwiek wzmianki o powyższych dowodach i przyczynach ich pominięcia przez Sąd przy rozstrzyganiu sprawy.

2) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez sformułowania wniosku sprzecznego ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym oraz zasadami logiki i doświadczenia życiowego, że to uczestniczka postępowania w okresie od 29.10.2010 r. do 2012 r. samodzielnie dokonywała opłat za lokale: mieszkalny przy ul. (...) w E. i garaż W. (...) w E. oraz że strony wspólnie dokonywały opłat za przedmiotowy lokal z zarobionych środków i następnie po rozstaniu stron w 2014 r. również wspólnie w ramach dokonanego porozumienia, po połowie strony ponosiły te koszty oraz strony w tym celu dokonywały stosownych wpłat na wspólny

rachunek bankowy i dokonywały innych operacji na rachunku.

I. naruszenie przepisów prawa materialnego:

1) art. 31 § 1 i 2 oraz 33 k.r.o. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie w wyniku wadliwego uznania przez Sąd Rejonowy, że ze względu na pozostawanie stron w pożyciu konkubenckim i prowadzenie przez strony wspólnego gospodarstwo domowego po rozwodzie w latach 2012-2014 i posiadanie wspólnego rachunku bankowego w latach 2010-2016 nie jest możliwe ustalenie nakładów stron z majątku osobistego na majątek wspólny oraz że nie należy rozliczać nakładów dokonanych z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek wspólny stron, w łącznej kwocie 20.279,05 zł polegających na samodzielnym regulowaniu z majątku osobistego wnioskodawcy należności obciążających właścicieli lokali, w tym uczestniczkę postępowania, przypadających za lokale: mieszkalny przy ul. (...) w E. i garaż W. (...) w E., w okresie od 29 października 2010 r. do 20 października 2016 r.

2) art. 45 § 1 i 2 k.r.o. w zw. z art. 567 § 1 k.p.c. w wyniku uznania że wnioskodawcy nie przysługuje skuteczne wobec uczestniczki postępowania roszczenie o rozliczenie w toku postępowania dokonanych nakładów z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek wspólny stron, w łącznej kwocie 20.279,05 zł polegających na samodzielnym regulowaniu z majątku osobistego wnioskodawcy należności obciążających właścicieli lokali, w tym uczestniczkę postępowania, przypadających za lokale: mieszkalny przy ul. (...) w E. i garaż W. (...) w E., w okresie od 29 października 2010 r. do 20 października 2016 r.,

3) art. 212 § 3 k.p.c. w wyniku jego niezastosowania pomimo stosownego wniosku wnioskodawcy i nierozłożenia zasądzonej od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki spłaty w kwocie 69.589 zł na raty, w sytuacji jednoczesnego zaistnienia przesłanek do rozłożenia zasądzonej spłaty na raty a mianowicie: braku możliwości dokonania przez wnioskodawcę takiej jednorazowej spłaty oraz posiadania przez uczestniczkę postępowania zaspokojonych potrzeb mieszkaniowych. Naraża to wnioskodawcę na niezawinione przez niego ryzyko wszczęcia wobec niego egzekucji komorniczej, co wiąże się ze znacznymi

kosztami, które docelowo obciążą wnioskodawcę.

Mając na względzie powyższe zarzuty apelujący wniósł zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez:

a) ustalenie, że wnioskodawca poniósł nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny opisany w pkt I lit a i b zaskarżonego postanowienia w łącznej kwocie 20.279,05 zł (18.458,09 zł na lokal mieszkalny i 1.820,98 zł na garaż), w związku z czym zasądzona od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki spłata powinna zostać zmniejszona o równowartość 1/2 tych nakładów,

b) ustalenie, że spłata zasądzona od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania płatna będzie w czterech równych ratach, w terminach: I rata w terminie 3 miesięcy, II rata w terminie 6 miesięcy, III rata w terminie 9 miesięcy i IV rata w terminie 12 miesięcy, od daty uprawomocnienia się orzeczenia wydanego w sprawie,

c) zasądzenie od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację, uczestniczka postępowania wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od wnioskodawcy na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji według norm przepisanych.

### **Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:**

Apelacja wnioskodawcy okazała się bezzasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił Sądowi rozpoznającemu apelację na konstatację, że zarówno zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego było prawidłowe. Sąd Okręgowy zasadniczo akceptuje poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne, jak i zaprezentowane w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia rozważania prawne dotyczące ustalonego katalogu składników majątkowych podlegających podziałowi, ich wartości oraz sposobu podziału i sposobu rozliczenia należnych spłat. Dla oceny zarzutów apelacji ustalenia faktyczne wymagają jednak pewnego poszerzenia, o czym niżej. Zasadniczo też Sąd Rejonowy słusznie uznał, że brak jest podstaw do rozliczenia nieuwzględnionej części nakładów wnioskodawcy z majątku osobistego na majątek wspólny. Nie zostały on bowiem wystarczająco dowiedzione i oceny tej nie zmienia analiza dowodów wskazanych w pkt I ppkt 1 zarzutów apelacji.

Podstawowym zarzutem apelacji wnioskodawcy był zarzut poczynienia przez Sąd Rejonowy błędnych ustaleń faktycznych w związku z dowolną oceną materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w szczególności poprzez pominięcie dowodów w postaci kopii książeczek opłat lokalu mieszkalnego przy ul. (...) oraz garażu W. (...) w E., kartotek tych lokali, historii operacji dla rachunku bankowego nr (...), wydruków potwierdzeń przekazów pieniężnych (...) oraz zeznań wnioskodawcy.

W realiach niniejszej sprawy zarzut naruszenia przez Sąd art. 233 § 1 k.p.c. – w związku z art. 13 § 2 k.p.c. – nie zasługiwał na uwzględnienie. Sąd I instancji sprostał ciężącym na nim powinnościom, a kwestionowanie w powyższym zakresie dokonanej przez Sąd oceny dowodów przez skarżącego polega jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla niego ustaleń faktycznych, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dla skarżącego oceny materiału dowodowego. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia powyższego wymaga wykazania, iż Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Nie jest zaś wystarczające tylko przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie. Prawidłowe postawienie zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów nie może polegać więc tylko na przedstawieniu własnej, korzystnej dla skarżącego wersji zdarzeń, opartej na własnej ocenie dowodów. Konieczne jest bowiem, przy posłużeniu się argumentami wyłącznie jurydycznymi wykazywanie, że określone w art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów zostały naruszone, co miało wpływ na wynik sprawy albo, że sąd pominął istotne dla sprawy dowody przy ustalaniu stanu faktycznego sprawy (por. orzeczenia SN z dnia 16 grudnia 2005 roku, III CK 314/05, LEX nr 172176; z dnia 18 czerwca 2004 roku, II CK 369/03, LEX nr 174131; z dnia 15 kwietnia 2004 roku, IV CK 274/03, LEX nr 164852; z dnia 25 listopada 2003 roku, II CK 293/02, LEX nr 151622). Mając powyższe na uwadze ocena dowodów przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia mogłaby być skutecznie podważona w postępowaniu odwoławczym tylko wówczas, gdyby apelujący wykazał, że zawiera ono błędy logiczne, wewnętrzne sprzeczności lub jest niepełna. Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Nie jest więc wystarczającym uzasadnieniem błędu w



ustaleniach faktycznych przedstawienie przez stronę skarżącą własnej oceny dowodów i wyrażenie dezaprobaty dla oceny prezentowanej przez Sąd pierwszej instancji.

W niniejszej sprawie skarżący podniósł, że wykazał wysokość swoich nakładów, jakie wniósł z majątku osobistego na majątek wspólny zainteresowanych po ustaniu wspólności majątkowej, a które podlegały – jego zdaniem – rozliczeniu i w związku z tym zrzucił naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. oraz przepisów prawa materialnego, które miałyby zastosowanie przy ustaleniu faktu poczynienia tychże nakładów, tj. art. 31 § 1 i 2 k.r.o., art. 33 k.r.o. oraz art. 45 § 1 i 2 k.r.o. w zw. z art. 567 § 1 k.p.c. W ocenie Sądu Okręgowego, powyższe zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienie.

Niewątpliwie, podstawą dla rozliczenia nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny byłych małżonków w postępowaniu o podział majątku wspólnego stanowi art. 45 § 1 zdanie drugie i § 2 k.r.o., stosownie do którego każdy z małżonków może też żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny, za wyjątkiem zużytych na zaspokojenie potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. Rozliczenia dokonuje się w postępowaniu o podział majątku wspólnego. Z art. 42 k.r.o. wynika, że do takich wydatków i nakładów mają odpowiednie zastosowanie przepisy kodeksu postępowania cywilnego o współwłasności w częściach ułamkowych. Podstawę dokonania rozliczeń stanowią art. 567 § 1 k.p.c. w zw. z art. 686 k.p.c.

W ocenie Sądu Okręgowego, nie można zgodzić się ze skarżącym, iżby materiał dowody pozwalał na ustalenie poczynienia przez niego nakładów na majątek wspólny. Nie pozwalają na to także wskazane w apelacji dowody.

Przede wszystkim książeczki opłat dla lokalu mieszkalnego przy ul. (...) oraz garażu W. (...) w E., choć zostały wystawione na nazwisko wnioskodawcy, jednak stanowią one plik formularzy już zawczasu uzupełnionych komputerowo danymi dłużnika. W żadnym razie jednak nie potwierdzają, aby to wnioskodawca zaspokoił roszczenia spółdzielni z tytułu czynszu, tj. aby to on był osobą wpłacającą czynsz i inne związane z korzystaniem z lokalu zobowiązania. Dokumenty te potwierdzają jedynie, iż w okresie od września 2010 r. do marca 2012 r. były dokonywane w siedzibie Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w E. wpłaty w określonych kwotach, brak jest jednak w tych dokumentach danych osoby wpłacającej, a przede wszystkim danych odnośnie źródła pochodzenia środków pieniężnych przeznaczanych na te wpłaty. Ponadto z zeznań zainteresowanych wynika, że wnioskodawca już w marcu 2011 r. wyjechał do Wielkiej Brytanii i tam przebywał przez kilka lat, a zatem nie mógł on osobiście co miesiąc dokonywać wpłat w siedzibie spółdzielni. Na rozprawie w dniu 17 listopada 2017 r. wnioskodawca nie kwestionował, iż to uczestniczka postępowania dokonywała opłat za mieszkanie i garaż. Podobnie należy ocenić kartoteki prowadzone dla obu ww. lokali. Dokumenty te dowodzą jedynie wysokości miesięcznych naliczeń czynszu i powiązanych z nim zobowiązań, wysokości i terminów wpłat, typu operacji i salda końcowego za okres od stycznia 2010 r. do października 2016 r. Nie wskazują one kto dokonywał wpłat z tego tytułu, a tym bardziej z czyich środków to czynił.

Niewątpliwie istotnym w sprawie dowodem była historia rachunku bankowego prowadzonego przez (...) I Oddział w E. nr (...), do której Sąd Rejonowy nie odniósł się należycie. W ocenie Sądu Okręgowego, podkreślić należy, że był to wspólny rachunek obojga zainteresowanych założony w okresie małżeńskiej wspólności ustawowej. Nie zlikwidowali go oni pomimo prawomocnego z dniem 29 października 2010 r. orzeczenia rozwodu i nadal wpływały na ten rachunek środki obojga byłych małżonków i za pośrednictwem tego rachunku dokonywali oni różnych rozliczeń, w tym z osobami trzecimi. Z historią ww. rachunku bankowego korespondują przedłożone wydruki potwierdzeń przekazów pieniężnych za pośrednictwem systemu (...) dowodząc poszczególnych wpłat wnioskodawcy na ww. rachunek bankowy. Przekazy te mają odzwierciedlenie w wykazie operacji na rachunku bankowym.

Wskazana historia rachunku bankowego, w ocenie Sądu Okręgowego, winna być analizowana w odniesieniu do trzech różnych okresów wzajemnych stosunków zainteresowanych. Po pierwsze, okresu od uprawomocnienia się wyroku rozwodowego do wyjazdu uczestniczki postępowania do wnioskodawcy do W. Brytanii (od października 2010 r. do marca 2012 r.), po drugie, okresu pozostawania zainteresowanych w związku konkubenckim (od kwietnia 2012 r. do września 2014 r.), a po trzecie wreszcie, okres od ich ponownego rozstania do założenia przez wnioskodawcę nowego rachunku bankowego (od września 2014 r. do października 2016 r.).

Biorąc pod uwagę pierwszy z ww. okresów wskazać należy, że istotnie na rachunek bankowy za pośrednictwem systemu (...) wnioskodawca wpłacał z Wielkiej Brytanii różne kwoty (od 292,05 zł do 2.800 zł) w nieregularnych odstępach czasu. W tytułach wpłat brak jest informacji, na co pieniądze te miały być zarachowane. Córka zainteresowanych pozostawała w Polsce pod opieką matki, a wnioskodawca płacił na jej rzecz alimenty zasądzone w wyroku rozwodowym. Wysokości zobowiązań alimentacyjnych w niniejszej sprawie nie udowodniano. Wpłaty wnioskodawcy – jak wynikało także z zeznań samego wnioskodawcy (k. 194) – były więc co najmniej w części przeznaczone na zaspokojenie roszczeń alimentacyjnych dziecka zainteresowanych, choć nie wykluczone, że także w części ich celem było przekazanie uczestniczce postępowania środków na utrzymanie wspólnego majątku, w tym zapłatę czynszów za lokal mieszkalny i garaż. Zgromadzony materiał dowodowy w żadnym razie nie pozwalał na ustalenie, jaka część tych wpłat miałaby być przekazywana z przeznaczeniem na alimenty, a jaka część na opłaty za mieszkanie i garaż. Uniemożliwiało to rozliczenie ewentualnych nakładów. Podkreślenia wymaga też, iż na wskazany wspólny rachunek bankowy jednocześnie wpływało także wynagrodzenie za pracę uczestniczki postępowania i inne należności (m.in. czynsz za podnajem garażu płacony przez osobę trzecią). Nie sposób więc przyjąć, że ze środków uczestniczki postępowania lub dochodów ze wspólnego majątku przynajmniej w części nie były płacone należności czynszowe.

Oceniając drugi z ww. okresów, zauważyć należy, że istotnie również i tym okresie wpływały od wnioskodawcy za pośrednictwem systemu (...) na powyższy rachunek bankowy różne kwoty. Wyjeżdżając do Wielkiej Brytanii uczestniczka postępowania wydała do ww. rachunku bankowego od kwietnia 2012 r. dyspozycję stałych zleceń na zapłatę czynszu i opłat eksploatacyjnych za mieszkanie i garaż, które bank realizował z wpływających na ten rachunek środków wnioskodawcy. Należy jednak zauważyć, że sam wnioskodawca na rozprawie w dniu 17 listopada 2017 r. przyznał, że w tym czasie zainteresowani podjęli pożyczkę, wspólnie zamieszkiwali i prowadzili gospodarstwo domowe, a także podejmowali wspólne decyzje finansowe. Zeznawał, że pieniądze zarabiane w tym czasie przez uczestniczkę postępowania w Wielkiej Brytanii były przeznaczone na żywność i utrzymanie domu oraz na wychowanie dziecka, przy czym opłaty na czynsz za lokal w Wielkiej Brytanii były finansowane z dodatku mieszkaniowego (tzw. benefitu), jaki oboje zainteresowani tam otrzymywali zamieszkując z dzieckiem. Zdaniem Sądu Okręgowego, w powyższej sytuacji nie można przyjąć, iż to wyłącznie wnioskodawca z własnych środków dokonywał tego rodzaju wpłat, skoro zarabiane w tym okresie przez obojga zainteresowanych środki były traktowane jako wspólne i zainteresowani wspólnie nimi gospodarowali, przy czym wnioskodawca korzystał również z dochodów uczestniczki postępowania zapewniających bieżące utrzymanie. Uwzględnienie nawet w części roszczenia wnioskodawcy o zwrot nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny za ten okres godziłoby w zasady współżycia społecznego (art. 6 k.c., art. 411 pkt 2 k.c.).

Odnosząc się zaś do trzeciego w wyżej wymienionych okresów, należy ustalić, że w tym czasie na wspólny rachunek bankowy wnioskodawca wpłacił w sumie kwotę około 8.134,92 zł tak jak poprzednio za pośrednictwem systemu elektronicznych przekazów pieniężnych prowadzonej przez spółkę (...). W dniu 20 października 2016 r. wnioskodawca wypłacił ze ww. wspólnego konta kwotę 2.000,- zł przeznaczając ją na własne wydatki, a więc jego środki na tym rachunku w powyższym okresie to 6.134,92 zł. Z powyższego rachunku bankowego nadal realizowane było zlecenie stałe na zapłatę należności czynszowych za lokal mieszkalny i garaż. Uczestniczka postępowania w tym samym okresie za pośrednictwem swojej siostry B. L. oraz za pośrednictwem K. L. wpłaciła na ww. wspólny rachunek zainteresowanych kwotę 5.231,08 zł. Złożona historia rachunku bankowego potwierdza zatem zeznania uczestniczki postępowania, że po ponownym rozstaniu zainteresowani uzgodnili, że po połowie będą ponosić koszty opłat czynszowych. Wpłaty każdego z nich pozostają bowiem w porównywalnej wysokości, a dodatkowo na rachunek bankowy wpłynęła kwota 978,97 zł ze Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w E. tytułem zwrotu nadpłaty. Z powyższych względów Sąd Okręgowy uznał, że niezasadne było uwzględnienie żądania wnioskodawcy zasądzenia na jego rzecz od uczestniczki postępowania (pomniejszenia spłaty na jej rzecz) o wartość połowy jego wpłat w tym okresie. Uczestniczka postępowania bowiem w podobnym zakresie pokryła wydatki na utrzymanie wspólnego majątku. W tej sytuacji Sąd Rejonowy zasadnie takich nakładów wnioskodawcy nie rozliczał, gdyż nie było po temu ani postaw faktycznych ani prawnych.

Chybiony okazał się też zawarty w apelacji wnioskodawcy zarzut naruszenia art. 212 § 3 k.p.c. polegający na nierozłożeniu zasądzonej spłaty w kwocie 69.589,00 zł na cztery raty. Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, iż w sprawie nie zachodzą okoliczności uzasadniające rozłożenie na raty zobowiązania wnioskodawcy, któremu w wyniku podziału majątku wspólnego byłych małżonków przyznano – zgodnie z jego wnioskiem – wszystkie składniki majątku zainteresowanych, w tym też prawo do lokalu mieszkalnego i garażu. Nie ulega wątpliwości, że zasądzana spłata stanowi wyrażoną w formie pieniężnej wartość zbywanego w trybie podziału (zniesienia współwłasności) udziału we współwłasności. W postępowaniu o zniesieniu współwłasności zasądzając spłaty, sąd – biorąc pod uwagę usprawiedliwione interesy zarówno zobowiązanego, jak i uprawnionego do tych świadczeń – określa termin i sposób ich uiszczenia, wysokość odsetek, a także sposób ich zabezpieczenia.

Sytuacje, w których dochodzi w ogóle do rozłożenia spłaty przez Sąd na raty muszą jednak należeć do wyjątkowych. Istnienia takiej sytuacji nie sposób jednak było dostrzec po stronie wnioskodawcy. Podnieść należy, że już na rozprawie w dniu 17 listopada 2017 r. (a więc ponad pół roku temu) wnioskodawca deklарował, że jest w stanie jednorazowo spłacić uczestniczkę postępowania w dwóch ratach w terminie 2 miesiące gdyby spłata ta wynosiła 50.000 zł, a w przypadku większej kwoty, spłata ta miałaby nastąpić w terminie 4 miesiące. Powyższy deklarowany termin w czasie postępowania międzyinstancyjnego już minął. Dlatego też, w ocenie Sądu Okręgowego, zarzut braku rozłożenia spłaty na raty nie był usprawiedliwiony, skoro już samo stanowisko wnioskodawcy jednoznacznie wskazuje, że winien on posiadać obecnie możliwości finansowe jednorazowego uiszczenia na rzecz uczestniczki postępowania zasądzonej przez Sąd Rejonowy spłaty.

Uwzględniając powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł o oddaleniu apelacji.

O kosztach postępowania odwoławczego poniesionych przez wnioskodawcę orzeczono na mocy art. 520 § 2 k.p.c., uwzględniając sprzeczność stanowisk procesowych zainteresowanych w drugiej instancji w odniesieniu do złożonego przez wnioskodawcę środka zaskarżenia. Na koszty te składa się wynagrodzenie pełnomocnika uczestniczki postępowania będącego radcą prawnym, ustalone stosownie do § 2 pkt 5 w zw. z § 4 pkt 8 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 265).

SSO Małgorzata Szostak - Szydłowska SSO Alicja Wiśniewska SSO Mirosław Krzysztof Derda